

3155

Sagemaninen om sig själv.

Jag är född i Gravaremåla, men
när jag var på själte åmb hem ur till Böke-
måla, och där han jag bott sen. Min far hette
Per Simonsson och han var lantbrukare. Han had-
de aldrig på gammalt skröde.

(Edvard Persson är mycket intresserad
av gamla handlingar, och han är grammatis allt
i alla, när det gäller juridiska saker.)

1) Bökemöla tillhör Hällaryds socken o. ligger
precis vid gränsen mellan Bo-Holey, Djelvulbs och
Hällaryds socknar.

3155

Skogsmanvau.

Hon skulle vara vanligt skön och
grann att se på fram sidan, men på baksidan
skulle hon vara mörkare. Hon är som ett
takträd i ryggen.

En som heter Alfred Wilson kom till
mitt i vintras och sa: "Jag har gått över halva
nallen. Jag gick ut i går kväll och skulle ta in
liten vod. Han har vedkasten alldelens vid dörren.)
När jag hittade veden, blev jag förvillad. Jag gick och
gick och kom till ett hem. Då ficks jag ne ett
tårt, och när jag kom fram, frågade jag, det var
en stor handgård, och jag gick in och frågade, var
jag var. Men då kände jag igen mig. Och det

var skosman, som hade förvillat mig, för jag
hörlde henne fracka efter mig hela vägen,
men jag fick inte se henne. "Var gjorde du
av veden?" frågade jag. "Du hittar jag i dag
nere vid häcket."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3155

Väckra.

En som heter Petter Sonesson i
Bökemöla sätter alltid en massa övernaturliga
ting. "Så du inte rådd?" sa jag till honom. "Nej"
svorade han, "jag är så van vid det." Och han
sätter ljus och likasåg, som körde följe honom och
alla möjliga sidant. - En kväll, när han kö-
rde hem, kom han till Svartvik. Där gick upp en
sjö, som heter Laxsjön, och där sprang en stor
vit häst före honom. Den sprang, så det skrä-
rade i huden, och när han kom till sjöviken,
lämnade han ut där, och då stod bättret på
högt omkring honom, så det var inte velfigt, och
sen försvann han där. Och det var näcken,

3155.

sa han. — Det var alltid, när han var på
resa, som han sät sig sändebud. Han var sön-
mig av sig, och när han körde, så halosas han
— Han sålde sin gård och bodde hos mig en
tid, och sen köpte han tillbaka oss.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3155

Tomben.

1.

Vi har en här, som heter Sven Jonasson, och han talade om, att som barn var han med sin far vid Bökesmåla sig. Klockan tolv på natten skulle sigen stanna en timme, för de sätta natt och dag. Nu gick låt han det gå till över tolv, men den kunde han inte få sig att röra sig, fastän där var så mycket vatten. När han sittade i rännan, saj han en liten gubbe, som satt där och holl rist med armen, och han hade en röd lura. - "Det var en stark gubbe", sa jag till Sven Jonasson, när han talade om detta. "Ja, det är vi haft, vi haft", svarade han.

3155

3155

Alfred Olson talade om, att han hade ligat en natt i en tomstuga i stall
et i närheten av Ystad. "Och där var här, så
jag låg riktigt bra", sa han. Men näst som det
var, så fanns det i stallen, och han undrade
vad det kunde vara. Det var en liten gubbe, en
grob och födrad hästarna och gav hem var sin
portion. Det var Tomten.

Tomten tog från den ene och drog till
den andre, men blev de sen i snäv, så drog
hans frön den i stallen.

3155

Lantmåkare

De sa, att lantmåkare gick där
med lyktor och mätte. Och det hör de åt,
när de se sådana där ljusflammar. "Det är
en slaktars lantmåkare, som mätt fel,"
säger de. Och så säger de, att han säger:
"Rått, orått, rått, orått."

Gästar.

Det var Nigra, som hade varit i Don-
niby och körde hem på kvällen. Härstun hade
spurvat bra hela vägen, men så började han
dra i å förfärligt. Han var aldrig genomsett
då menig den som körde, att han hade råkt ut
för galenskap. Han vägrade inta ta av behället. Han
trodde, att han hade nigna som ök på bakhärnan
och på ryttarhären här varo passade han på
och slet ut framdranageln, och härran för till-
baka. Och då körde han, att de skrek: "Mat och
jag, vi åker". - Sådant var viss gästar.

3155

Blekinge
Söder om Kalmar
Västgöta
1998 (93)

10. Uppslag till författaren
Klara Källström
Klara Källström
1851

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3155

Kloka.

1.

Det var somliga, som hade svart-
kornblomma. Det var en finna, som kallades "den
långfimmen". Han kom till vårt en morgon, och
det var därför med vallen. Han frågade, om vi
ville ha en brunn utvändig. Men jag trodde, att
det bara var skej, men far sa, att visa ut brun-
nen, det berörde han. Och det lyckades bra. —

Här han kom på de vägarna ett år däröfter, så
frågade han, hur det gick. Jo, det gick bra. Och
hur det var med klockanen. Jo, de var bra, men
en häck åt intet så bra. "Kan ni göra något för det?"
sa far. Jo, men, det visste han bot för. Och han
tryck upp en bok, svart och led, och han hade

3155

den omslutta med band, åtminstone fem gånger, och det var röda boksläver i den. "Ja," sa han, "du har ört av den." - "Vilka har ört av den?" sa far, men det svarade han inte på, han sa bara: "Jo, men, det skall jag hjälpa för 50 öre." - "Nej, tack," sa far, "jag betalar inte 50 öre för att han läser i den där djäkla boken!" Då blev han arg och svar ve och förbannelse över oss, och de sa, att vi gjort oss väigt olyckliga. Men jag hödde inte att några olyckor.

3155

Jag var bara barn då. Far min blev häftigt sjuk. Han var ute i skogen och lugnade, och där rann en bäck, och han blev förtig och lägger sig ner och dricker ur bäcken, men sen blev han så förförligt sjuk. När kom hem, så sa han till far: "Det kan du väl se, att det är villapastort." Och mor sa till honom: "Du kan väl slippa bud på den där gubben, Hall-Blau, eller vad han nu heter. Men far koddar in i på sidan. Han hade så många plågor, så han kunde inte ligga i och en bygde också närs en dag honom, att det var galld, att han inte ville ge med sig. Så siger mor till mig en sända: "Låt bort efter Hall-Blau!" Och jag gick. "Så Hall jag våt ha mycket med mig", sa gubben, när jag kom. Han var den sakeraste

3155

av alla till att skjuta för sädant, och det var han berghfad för långa vägar återig. Han lade inte handen på en bråda i vissa hörnor. Han hade i stället en hirsmyckel; stor var den, och den hade varit med i fjärde led, då den var kraftig. — När han kom, så mistänkte far, vad han skulle och sa: "Har de skirkat bud på dig Ola?" — "Ja, det har de", sa Ola; "det var rysligt, vad du är dålig du har riktigt fört diagonering." — "Då är du kommen för att skjuta med hand?" sa far. — "Jaha, det är jag." — "Vilket i dag får du det inle, men om det inle släpper av, så får du göra det i morgon, om du vill gå hit där." — "Ja, det var du, att jag ville." Och jag gick med honom hem, och han hade inte kommit längt, förrän det släppte, och han blev bra igen.

Sven Jonsson hade olur med sina djur, de dog. Och då var det för Julius Olson i Fränheim, och de skulle köra till en klok gubbe. De träffade honom hemma, och han sa: "Jag visste, att ni skulle komma". Men när de var där, kom det en annan, som skulle fråga honom för en annan bondes räkning. Bonden hade skickat med honom 5 kr, och han skulle betala den klokse gubben med. Och när han skulle återvända, så vid jag ville, om han belade mig också, eller han gav lämnade från sig en del av pengarna, allt lämnade han i alla fall inde. Han tog adjö och skulle köra, men han fick inte hästen ur stället, och de förmundrade sig mycket, men gubben var struldade! Den kom den anden in och

3155

frågade, vad han skulle göra. "Du shall lämna från dig det du har lagt runt, sen går nog hästen," sa gubben. — "Djuren, de fridtes sen, när de bara talat med gubben.

Samtidigt rågde de, att nätet ha-
de blivit av med nätet, vad det nu var, och
han bekräftade sig för gubben. "Det behöver
du inte trygga dig om," sa han, "för det kommer
hem igen, det skall jag sätta om." Mycket rik-
tigt. Den som hade blivit det, kom vid und-
näbbiden och sällde hem det sätta. Han
kom som i sömn och var inte klädd.

3155

16.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3155

4.

Kloka Anna gick de mycket till i
min barndom, och i Backaryd var det en
kyrkovaktsmästare, som hette Pål, och
Honom skulle de också till, för han var
mycket humrig.

3155

Årgång:

På julnatten gick de årsång. Då skulle de se i förmuren, vad som skulle hänta under året. Men de fick vara föräldriga ifall de mötte glöffvoren. Man skulle aldrig sätta hän inte sprang mellan benen på en, för då gick hela människan ihu, för glöffvoren, var var i ryggen som en räg.

Det var en, som var död och gick årsång på julnatten, och då kom han till en kyrka, och där var det giss. Han gick in, och där var det sedan gudstjänst. Det var de döda, som var där.

Draga upp skeletter med bollingotor.

I från urminnens tider hade de grävt
ner en kibble i Svallulubron och satt drakar
till att vakta den. I kibblen var det en stor
skatt, och den kan icke tas upp utan dra-
gen av bollingotor. Och så skulle de vara si-
gandres och fastlandes, tills de fick upp kibblen.
Det var ett par, som shaffade otur, och de
fick tag i kibblen och lämnade en järnekellring
i vrak på den, och det var i väg. Och när
de hade kommit upp för Svallulubba lid, så
syckte de, att nu var det ingen fara, och
då sa den ene: "Nu är spellet vunnit." Men då
brast örak på kibblen och den nollade ner fö-
liden och gick i sjön igen.

3155

Ramsa.

Här var en gubbe, Nils Svartsson, en
prigg gubbe, och han berde säga:

"Ja' gick te Michelmares prästgår o'
sladde min, he veckar i lön o' fjordan där i
stā; allt gevast o' hället, när ja' gick där;
en armalöse pale, som ingen boine va ve. Stas
heb va han sojer, frå va han bok. Han va
alltid lätt o' löpig om sommarklou."

3155

Blekinge
Växjö vid
Åland
1937

280 Myrd Öhring Jansson
Bör. Grönvall Karlsson
Född 1851. Detta meddel
om jakthistoria.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3155

Jag hade jaktrått över hela Böke-
måla och långt därutöver. Och jag hade en
komrat, som heter Nils Karlsson. Den vinter in-
träffade torrfrost, och det var förfärligt kallt.
Vi jagade dire, och vi hade gått långt. Aldrig
gick han upp i trädet, och inte ville han ligga
i boden och skynda. — På den ägen jagade vi direkt.
Du kväll sa jag: "Jag går inte med i morgon,
för jag har inte fått dig till att ligga i boden
och skjuta niojon gång, och alltid har du fått
de bästa passen, min aldrig har du skjutit
niosk." — "Jaha, du går inte med," sa han; "jag
kan göra, så att du inte kan skjuta med din

börs, för det har jag lär." - "Kan du skrämma andras börsor, så är det dåligt, att du inte kan göra, så att din egen börs träffas", sa jag; "men här har du min börs, och du får göra med den, vad du vill, bara inte krossa den." Men han ville inte ha den. "Kan du göra din egen börs i ordning?", sa då jag, "ta shall jag komma i morgon, om du ligger i boden. Den gick jag och hämtade upp två orhåvor, och han skrök, och den ena fallde ner från stollet. Jag gick och tog upp orhåvorna, och så sa jag: "Jag får vila här och so på dina hollkonsoler då sag du åt vilket håll den andra flög?" Men han svarsade inte. Jag gick dit, och då frågade jag, att han taddat för stor skott, för hela underläppen var sprucken, så han var den en borse. "Ja, det är så med dina hollkonsoler, du har ju taddat

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3155

ett skott så stort som ett kanonkulor", sa
jag. — Det var Nils Karlsson det.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3155

Folkmedisin.

Det var en boksl i Grånged, som ha-
de fått en skut, och den var ejlik, och nu
skulle de brämna berät. Men det kunde inte
hjälpa, utan om de var fört. Den ene skulle
fråga: "Vad skjuter du för?" och den andre skul-
le svara. Han hade ingen annan än grämmar
sir, och han fick gå ned ut tagen! De la' hem-
het i hörnan på ett klapsprå, och när de skulle
fulla på, sa han: "Nu skjuter jag!" - "Vad skjuter
du för, far till?" sa hon - "Ih! Hollskott och jord-
skott och roteskott och himmelseskott och alla
andra skott, som under sol och måne lever
och flyger." Nu slutat, han blev rådd och gick på
gubben, så att han for ut på backen.

3155